

POSTANOWIENIE

14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Mariusz Załucki (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 14 września 2023 r. w Warszawie,
zażalenia Bank AG w W.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 21 grudnia 2022 r., VII AGa 907/21,

w sprawie z powództwa E. S.

przeciwko Bank AG w W.

o zapłatę,

oddala zażalenie.

AD

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 28 kwietnia 2021 r. i przekazał sprawę z powództwa E. S. przeciwko Bank AG z siedzibą w W. o zapłatę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny uzasadnił swe rozstrzygnięcie nierozpoznaniem istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji (art. 386 § 4 k.p.c.), polegającym na braku ustaleń co do treści umowy zaskarżonej przez powódkę. Przede wszystkim Sąd Okręgowy zaniechał ustaleń dotyczących stosunku umownego takich jak kwota oddana do dyspozycji powódki, czasu trwania umowy, warunki umowy, w tym terminy i sposób zwrotu wykorzystanego kredytu oraz świadczeń ubocznych. Nie

ustalono ani kwoty, ani waluty kredytu, zasad i terminów spłaty, zasad określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego wyliczana była kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunków jego zmiany. Sąd Okręgowy nie wskazał także na postanowienia stanowiące integralną część umowy wynikające z regulaminu oraz treści harmonogramu spłat.

Pozwany zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego zażaleniem, w którym zarzucił naruszenie art. 386 § 4 i 6 k.p.c. przez niewłaściwe przyjęcie, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, w szczególności w razie oddalenia powództwa z uwagi na przyjęcie braku legitymacji procesowej po którejś ze stron (zob. m.in. postanowienia z 9 listopada 2012 r., IV CZ 156/12, i z 6 grudnia 2013 r., I CZ 90/13). Rozpoznanie istoty sprawy wymaga zawsze prawidłowego zidentyfikowania jej przedmiotu; bez tego zabiegu nie jest możliwe dokonanie oceny żądania pozwu w płaszczyźnie prawa materialnego. Nie jest możliwa zaś ocena tego przedmiotu w sytuacji, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia uniemożliwia prześledzenie rozumowania sądu pierwszej instancji (zob. np. postanowienie SN z 16 maja 2023, III CZ 124/23).

W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny szczegółowo wykazał, jakie elementy ocenianego zobowiązania w ogóle nie zostały zidentyfikowane ani ustalone. Nie jest bowiem możliwa analiza umowy w świetle jakichkolwiek stawianych jej zarzutów, jeśli nie doszło do ustalenia treści wynikającego z niej zobowiązania. Brak ustalenia treści rozważanego stosunku prawnego stanowi zaniechanie

zbadania materialnoprawnej podstawy powództwa i uzasadnia uchylenie orzeczenia sądu pierwszej instancji na mocy art. 386 § 4 k.p.c.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

AD

[ms]